

31998L0007

1.4.1998

ОФИЦИАЛЕН ВЕСТНИК НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

L 101/17

**ДИРЕКТИВА 98/7/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА
от 16 февруари 1998 година**

за изменение на Директива 87/102/ЕИО относно сближаването на законовите, подзаконовите и административните разпоредби на държавите-членки относно потребителския кредит

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 100А от него,

като взеха предвид предложението на Комисията ⁽¹⁾,

като взеха предвид становището на Икономическия и социален комитет ⁽²⁾,

в съответствие с процедурата, предвидена в член 189б от Договора ⁽³⁾,

като имат предвид, че е желателно, с цел да се насърчат изграждането и функционирането на вътрешния пазар и да се осигури, че потребителите се ползват с висока степен на защита, да се използва един унифициран метод за изчисляване на годишния лихвен процент върху потребителския кредит в цялата Общност;

като имат предвид, че член 5 от Директива 87/102/ЕИО ⁽⁴⁾ предвижда въвеждането на метод или методи на Общността за изчисляване на годишния лихвен процент;

като имат предвид, че с цел въвеждането на този унифициран метод е желателно да се изведе единна математическа формула за изчисляване на годишния лихвен процент и за определяне на компонентите на кредитния разход, които се използват при изчисляването, като се посочват онези от разходите, които не трябва да бъдат взети предвид;

като имат предвид, че приложение II от Директива 87/102/ЕИО въвежда математическа формула за изчисляване на годишния лихвен процент и че член 1а, параграф 2 от посочената директива предвижда допълнителните задължения да бъдат изключени при изчисляването на „общите разходи на кредита за потребителя“;

като имат предвид, че по време на даден преходен период три години, считано от 1 януари 1993 г., на държавите-членки, които преди 1 март 1990 г. са прилагали закони, които позволяват

използването на друга математическа формула за изчисляване на годишния лихвен процент, е разрешено да продължат да прилагат такива закони;

като имат предвид, че Комисията е представила доклад на Съвета, който позволява на базата на придобития опит да се прилага единна математическа формула на Общността за изчисляване на годишния лихвен процент;

като имат предвид, че тъй като нито една държава-членка не е прилагала член 1а, параграф 3 от Директива 87/102/ЕИО, с който определени разходи бяха изключени от изчислението на годишния лихвен процент в определени държави-членки, то той е станал безпредметен;

като имат предвид, че е необходимо да се предвиди точност поне до първия знак след десетичната запетая;

като имат предвид, че се предполага, че една година има 365 дни или 365,25 дни, или (за високосните години) 366 дни, 52 седмици или 12 стандартни месеца; като има предвид, че се предполага, че един стандартен месец има 30,41666 дни;

като имат предвид, че е желателно потребителите да могат да разпознават използваните термини в различните държави-членки за посочване на годишния лихвен процент;

като имат предвид, че е уместно незабавно да се проучи до каква по-нататъшна степен е необходимо да се хармонизират компонентите на разходите на потребителския кредит с цел да се постави европейският потребител в позиция, от която да направи по-добро сравнение между годишни лихвени проценти, предложени от институциите в различните държави-членки, като по този начин се гарантира хармоничното функциониране на вътрешния пазар,

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

Директива 87/102/ЕИО се изменя, както следва:

а) член 1а, параграф 1, буква а) се заменя със следния текст:

— в гръцката езикова версия на директивата:

„Το συνολικό ετήσιο πραγματικό ποσοστό επιβάρυνσης που εξισώνει σε ετήσια βάση τις παρούσες αξίες του συνόλου των

⁽¹⁾ ОВ С 235, 13.8.1996 г., стр. 8, и ОВ С 137, 3.5.1997 г., стр. 9.

⁽²⁾ ОВ С 30, 30.1.1997 г., стр. 94.

⁽³⁾ Становище на Европейския парламент от 20 февруари 1997 г. (ОВ С 85, 17.3.1997 г., стр. 108), Обща позиция на Съвета от 7 юли 1997 г. (ОВ С 284, 19.9.1997 г., стр. 1) и Решение на Европейския парламент от 19 ноември 1997 г. Решение на Съвета от 18 декември 1997 г.

⁽⁴⁾ ОВ L 42, 12.2.1987 г., стр. 48. Директива, изменена с Директива 90/88/ЕИО (ОВ L 61, 10.3.1990 г., стр. 14).

τρεχουσών ή μελλοντικών υποχρεώσεων (δανείων, εξοφλήσεων και επιβαρύνσεων) που έχουν αναληφθεί από το δανειστή και το (δανειζόμενο) καταναλωτή, υπολογίζεται σύμφωνα με το μαθηματικό τύπο που παρατίθεται στο παράρτημα II.“

— в английската езикова версия на директивата:

„The annual percentage rate of charge which shall be that rate, on an annual basis which equalises the present value of all commitments (loans, repayments and charges), future or existing, agreed by the creditor and the borrower, shall be calculated in accordance with the mathematical formula set out in Annex II.“

- б) член 1а, параграф 3 се заличава;
- в) член 1а, параграф 5 се заличава;
- г) член 3 се заменя със следния текст:

„Без да се засяга Директива 84/450/ЕИО на Съвета от 10 септември 1984 г. за сближаване на законовите, подзаконовите и административните разпоредби на държавите-членки относно заблуждаващата реклама (*), и за правилата и принципите, прилагани по отношение на непочтената реклама, всяка реклама или всяка оферта, която е изложена в търговските помещения, в които дадено лице предлага кредит или предлага да уреди кредитно споразумение и в които се посочва лихвата или всякаква друга цифра, отнасяща се до стойността на кредита, трябва също така да включва и декларация за годишния лихвен процент посредством представителен пример, ако не се използват никакви други средства.

(*) ОВ L 250, 19.9.1984 г., стр. 17. Директива, последно изменена с Директива 97/55/ЕО (ОВ L 280, 23.10.1997 г., стр. 18.“

- д) приложение II се заменя с текста на приложение I по-долу;
- е) приложение III се заменя с текста на приложение II по-долу.

Член 2

1. Държавите-членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива, не по-късно от две години след влизането в сила на настоящата директива. Те незабавно информират Комисията за това.

Когато държавите-членки приемат тези мерки, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условието и редът на позоваване се определят от държавите-членки.

2. Държавите-членки съобщават на Комисията текстовете на разпоредбите от националното законодателство, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 3

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

Съставено в Брюксел на 16 февруари 1998 година.

За Европейския парламент

Председател

J. M. GIL-ROBLES

За Съвета

Председател

J. CUNNINGHAM

ПРИЛОЖЕНИЕ I

„ПРИЛОЖЕНИЕ II

ОСНОВНО УРАВНЕНИЕ, ИЗРАЗЯВАЩО ЕКВИВАЛЕНТНОСТТА НА ЗАЕМИТЕ, ОТ ЕДНА СТРАНА, И ПОГАСЯВАНИЯТА И ТЕЖЕСТИТЕ, ОТ ДРУГА

$$\sum_{K=1}^{K=m} \frac{A_K}{(1+i)^{t_K}} = \sum_{K'=1}^{K'=m'} \frac{A'_{K'}}{(1+i)^{t_{K'}}$$

Значение на букви и символи:

- K е номерът на даден заем;
- K' номерът на погасяване или на плащане на разноските;
- A_K размерът на заема K ;
- $A'_{K'}$ размерът на погасяването K' ;
- Σ представлява дадена сума;
- m е номерът на последния заем;
- m' номерът на последното погасяване или плащане на разноските;
- t_K интервалът, изразен в години и части от година, между датата на заем № 1 и онези на следващите заеми № 2 до m ;
- $t_{K'}$ интервалът, изразен в години и части от година, между датата на заем № 1 и онези на погасяванията или плащанията на разноските с № 1 до m' ;
- i лихвеният процент, който може да бъде изчислен (било чрез алгебричен метод, било чрез последователни приближения, било чрез компютърна програма), когато другите условия в уравнението са известни от договора или от другаде.

Забележки:

- Сумите, плащани и от двете страни по различно време, не е задължително да бъдат равни и не е задължително да бъдат плащани на равни интервали.
- Началната дата е тази на първия заем.
- Интервалите между датите, използвани при изчисляването, се изразяват в години или в части от година. Предполага се, че една година има 365 дни или 365,25 дни, или (за високосните години) 366 дни, 52 седмици или 12 стандартни месеца. Предполага се, че един стандартен месец има 30,41666 дни (тоест 365/12).
- Резултатът от изчисляването се изразява с точност поне до първия знак след десетичната запетая. Когато се закръглява до конкретен знак след десетичната запетая, се прилага следното правило:
Ако цифрата на стотните след десетичната запетая е по-голяма или равна на 5, то цифрата на десетите се увеличава с единица.
- Държавите-членки предвиждат прилаганите методи за решаване да водят до резултат, равен на този, представен в приложение III.“

ПРИЛОЖЕНИЕ II

„ПРИЛОЖЕНИЕ III

ПРИМЕРИ ЗА ИЗЧИСЛЯВАНЕ

- A. ИЗЧИСЛЯВАНЕ НА ГОДИШНИЯ ЛИХВЕН ПРОЦЕНТ НА БАЗАТА НА ЕДНА КАЛЕНДАРНА ГОДИНА (ЕДНА ГОДИНА = 365 ДНИ (ИЛИ 366 ДНИ ЗА ВИСОКОСНИТЕ ГОДИНИ))

Първи пример

Сумата по заема: $S = 1000$ ECU на 1 януари 1994 г.

Погасява се с едно плащане от 1200 ECU, направено на 1 юли 1995 г., т.е. година и половина или 546 дни (= 365 + 181) след датата на заема.

$$\text{Уравнението е следното: } 1000 = \frac{1200}{(1+i)^{\frac{546}{365}}}$$

или:

$$(1+i)^{546/365} = 1,2$$

$$1+i = 1,1296204$$

$$i = 0,1296204$$

Тази сума ще бъде закръглена до 13 % (или 12,96 %, ако е предпочетена точност до втория знак след десетичната запетая).

Втори пример

Сумата по заема е $S = 1000$ ECU, но кредиторът удържа 50 ECU за административни разходи, така че в действителност заемът възлиза на 950 ECU; погасяването на 1200 ECU, както и в първия пример, се извършва отново на 1 юли 1995 г.

$$\text{Уравнението е следното: } 950 = \frac{1200}{(1+i)^{\frac{546}{365}}}$$

или

$$(1+i)^{546/365} = 1,263157$$

$$1+i = 1,169026$$

$$i = 0,169026$$

Тази сума ще бъде закръглена на 16,9 %.

Трети пример

Сумата по заема е 1000 ECU на 1 януари 1994 г., погасими на две вноски по 600 ECU всяка, изплатени съответно след една и след две години.

Уравнението е следното:

$$1000 = \frac{600}{(1+i)} + \frac{600}{(1+i)^{\frac{730}{365}}} = \frac{600}{1+i} + \frac{600}{(1+i)^2}$$

То се решава по алгебричен начин и се получава $i = 0,1306623$, закръглено на 13,1 % (или 13,07 % с точност до втория знак след десетичната запетая).

Четвърти пример

Сумата по заема е $S = 1000$ ECU на 1 януари 1994 г. и размерите за изплащане от кредитополучателя са:

След три месеца (0,25 година/90 дни):	272 ECU
След шест месеца (0,5 година/181 дни):	272 ECU
След дванадесет месеца (1 година/365 дни):	544 ECU
Общо:	1088 ECU

Уравнението е следното:

$$1000 = \frac{272}{(1+i)^{\frac{90}{365}}} + \frac{272}{(1+i)^{\frac{181}{365}}} + \frac{544}{(1+i)^{\frac{365}{365}}}$$

Това уравнение позволява i да бъде изчислено чрез последователни приближения, които могат да бъдат програмирани на джобен калкулатор.

Резултатът е $i = 0,13226$, закръглено на 13,2 % (или 13,23 % с точност до втория знак след десетичната запетая).

- Б. ИЗЧИСЛЯВАНЕ НА ГОДИШНИЯ ЛИХВЕН ПРОЦЕНТ НА КОМИСИОНАТА НА ОСНОВАТА НА ЕДНА СТАНДАРТНА ГОДИНА (ЕДНА ГОДИНА = 365 ДНИ ИЛИ 365,25 ДНИ, 52 СЕДМИЦИ ИЛИ ДВANAДЕСЕТ СТАНДАРТНИ МЕСЕЦА)

Първи пример

Сумата по заема е $S = 1000$ ECU.

Тя се погасява с едно плащане от 1200 ECU, извършено 1,5 години (т.е. $1,5 \times 365 = 547,5$ дни, $1,5 \times 365,25 = 547,875$ дни, $1,5 \times 366 = 549$ дни, $1,5 \times 12 = 18$ месеца или $1,5 \times 52 = 78$ седмици) след датата на заема.

Уравнението е следното:

$$1000 = \frac{1200}{(1+i)^{\frac{547,5}{365}}} = \frac{1200}{(1+i)^{\frac{547,875}{365,25}}} = \frac{1200}{(1+i)^{\frac{18}{12}}} = \frac{1200}{(1+i)^{\frac{78}{52}}}$$

или

$$(1+i)^{1,5} = 1,2$$

$$1+i = 1,129243$$

$$i = 0,129243$$

Тази сума ще бъде закръглена на 12,9 % (или на 12,92 % с точност до втория знак след десетичната запетая).

Втори пример

Сумата по заема е $S = 1000$ ECU, но кредиторът удържа 50 ECU за административни разходи, така че заемът в действителност възлиза на 950 ECU; погасяването на 1200 ECU, както и в първия пример, се извършва отново 1,5 година след датата на заема.

Уравнението е следното:

$$950 = \frac{1200}{(1+i)^{\frac{547,5}{365}}} = \frac{1200}{(1+i)^{\frac{547,875}{365,25}}} = \frac{1200}{(1+i)^{\frac{18}{12}}} = \frac{1200}{(1+i)^{\frac{78}{52}}}$$

или

$$(1+i)^{1,5} = 1200/950 = 1,263157$$

$$1+i = 1,168526$$

$$i = 0,168526$$

Тази сума ще бъде закръглена на 16,9 % (или на 16,85 % с точност до втория знак след десетичната запетая).

Трети пример

Сумата по заема е $S = 1000$ ECU, погасими на две вноски по 600 ECU всяка, изплатени съответно след една и след две години.

Уравнението е следното:

$$\begin{aligned} 1000 &= \frac{600}{(1+i)^{\frac{365}{365}}} + \frac{600}{(1+i)^{\frac{730}{365}}} = \frac{600}{(1+i)^{\frac{365,25}{365,25}}} + \frac{600}{(1+i)^{\frac{730,5}{365,25}}} \\ &= \frac{600}{(1+i)^{\frac{12}{12}}} + \frac{600}{(1+i)^{\frac{24}{12}}} = \frac{600}{(1+i)^{\frac{52}{52}}} + \frac{600}{(1+i)^{\frac{104}{52}}} = \frac{600}{(1+i)^1} \\ &\quad + \frac{600}{(1+i)^2} \end{aligned}$$

То се решава по алгебричен начин и се получава $i = 0,13066$, закръглено на 13,1 % (или на 13,07 % с точност до втория знак след десетичната запетая).

Четвърти пример

Сумата по заема е $S = 1000$ ECU и размерите за изплащане от кредитополучателя са:

След три месеца (0,25 година/13 седмици/91,25 дни/91,3125 дни):	272 ECU
След шест месеца (0,5 година/26 седмици/182,5 дни/182,625 дни):	272 ECU
След дванадесет месеца (1 година/52 седмици/365 дни/365,25 дни):	<u>544 ECU</u>
Общо:	1088 ECU

Уравнението е следното:

$$\begin{aligned}
 1000 &= \frac{272}{(1+i)^{\frac{91,25}{365}}} + \frac{272}{(1+i)^{\frac{182,5}{365}}} + \frac{544}{(1+i)^{\frac{365}{365}}} \\
 &= \frac{272}{(1+i)^{\frac{91,3125}{365,25}}} + \frac{272}{(1+i)^{\frac{182,625}{365,25}}} + \frac{544}{(1+i)^{\frac{365,25}{365,25}}} \\
 &= \frac{272}{(1+i)^{\frac{3}{12}}} + \frac{272}{(1+i)^{\frac{6}{12}}} + \frac{544}{(1+i)^{\frac{12}{12}}} \\
 &= \frac{272}{(1+i)^{\frac{13}{52}}} + \frac{272}{(1+i)^{\frac{26}{52}}} + \frac{544}{(1+i)^{\frac{52}{52}}} \\
 &= \frac{272}{(1+i)^{0,25}} + \frac{272}{(1+i)^{0,5}} + \frac{544}{(1+i)^1}
 \end{aligned}$$

Това уравнение позволява i да бъде изчислено чрез последователни приближения, които могат да бъдат програмирани на джобен калкулатор.

Резултатът е $i = 0,13185$, който ще бъде закръглен на 13,2 % (или 13,19 % с точност до втория знак след десетичната запетая).“